

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

52-1

Brno 2011

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 52
Volume 52

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Rutt kay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Olga Lečbychová, Marián Mazuch,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Adresa redakce
Adress

Skleněné korále z pohřebiště v Příboře. Viz obr. 18 na s. 90

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@iabrno.cz
Internet: <http://www.iabrno.cz>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2011

Náklad 450 kusů

Časopis je na seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright ©2011 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

v ul. Templářská před domem č. p. 78 – na souřadnici 48°54'19.977"N a 16°56'34.418"E (WGS-84).

V rámci záchranného archeologického výzkumu při rekonstrukci kanalizačního řádu a při pokládce elektrických kabelů v centru obce Čejkovice, došlo v letech 2008–2009 k objevení čtyř zahloubených sídlištních objektů datovatelných do velatické fáze KSPP (srov. kap. Středověk a novověk). Objevené sídlištní objekty se nacházely v ul. Masarykova, před domem č. p. 82. Za pozornost stojí zejména čtvrtá jáma objevená před kostelem, v místech zrušeného farního hřbitova – souřadnice 48°54'18.551"N a 16°56'34.952"E (WGS-84). Plošně zkoumaná jáma o průměru cca tři metry, s hloubkou dna 2,3 m pod povrchem, měla výrazně šikmé, směrem ke dnu konicky rozšířené stěny. Nade dnem byla do otvoru ve stěně vsazená zvřecí kost, upěchovaná zeminou a utěsněná kamenem (obr. 2).

Lokalita nacházející se na pravém břehu potoka Průšánky je známa od roku 2001, kdy zde byla plošně dokumentována jedna zásobní jáma těžce kultury (Šůtora 2001).

Templářská ulice, parc. č. 5237. Velatická fáze KSPP. Sídlištní vrstva. Záchranný výzkum.

V roce 2009 proběhl při výstavbě parkoviště na pozemku parc. č. 5237 záchranný archeologický výzkum při němž byla narušena sídlištní vrstva s nálezy keramiky náležející velatické fázi KSPP (srov. kap. Eneolit, Středověk a novověk).

František Kostrouch

Literatura

Šůtora, P. 2001: Nálezová zpráva. Výstavba rodinného domu na par. č. 95 a 4856/6 v k. ú. Čejkovice. Archiv MM Hodonín.

Resumé

Čejkovice (Bez. Hodonín). Masarykova Str., Templářská Str. Velaticer Phase der Urnenfelderkultur an der mittleren Donau. Siedlung. Rettungsgrabung.

Čejkovice (Bez. Hodonín). Templářská Str., Parz. Nr. 5237. Velaticer Phase der Urnenfelderkultur an der mittleren Donau. Siedlungsschicht. Rettungsgrabung.

ČERNÁ HORA (OKR. BLANSKO)

„Selkov“. SMK. Sídlíště. Záchranný výzkum.

Během záchranného výzkumu byla na polykulturní lokalitě „Selkov“, na katastru městyse Černá Hora (viz kap. Neolit), zjištěna také sídlištní aktivita ve střední době bronzové, a to díky keramickým nálezům keramiky středodunajské mohylové kultury, které se vyskytly v jednom ze sídlištních objektů.

Marek Lečbých

Resume

One settlement feature belonging to the Middle Danube Tumulus Culture was excavated during a continuing rescue excavation in Černá Hora.

Obr. 2. Čejkovice, Masarykova ulice. Detail vsazené zvřecí kosti ve stěně sídlištní jámy.

Abb. 2. Čejkovice. Masarykova Strasse. Detail der Vorratsgrube.

HODONÍN (OKR. HODONÍN)

Masarykovo náměstí. Doba bronzová. Sídlíšní vrstva. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum probíhal od konce září 2007 do ledna 2008 v souvislosti se zemními pracemi prováděnými v rámci 1. etapy revitalizace historického centra města (srov. kap. Středověk a novověk). Výzkumem byla dotčena jižní část náměstí, přesněji prostor mezi kostelem sv. Vavřince a radnicí, střed dokumentovaného prostoru leží na souřadnici 48°50'55.239"N a 17°7'42.395"E (WGS-84). Nejstarší aktivity ve zkoumaném prostoru lze na základě keramických nálezů zařadit rámcově do doby bronzové, pravděpodobně do velatické fáze KSPP. Většina nálezů pochází z homogenní vrstvy nad podloží, kterou tvoří světlý hnědý písek. Keramika byla nalezena také jako intruze v mladších středověkých vrstvách a v zásypech raně středověkých hrobů. Archeologické nálezy z doby bronzové byly v tomto prostoru objeveny při záchrane mladohradištních hrobů před radnicí již v roce 1973 (Klanica 1974).

Rybářská ulice. Doba bronzová. Sídlíšní vrstva. Záchranný výzkum.

Při záchranném archeologickém výzkumu vyvolaném stavbou inženýrských sítí v místní části Rybáře byla zachycena v několika místech Rybářské ulice sídlištní vrstva s keramickými zlomky datovanými prozatím rámcově do doby bronzové (srov. kap. Středověk a novověk). Doklady pravěkého osídlení někdejšího hodonínského ostrova na řece Moravě zde byly v roce 2009 objeveny vůbec poprvé. Nalezená keramika má stejný charakter jako v prostoru kolem hodonínského náměstí a přilehlých ulic.

Masarykovo náměstí, Národní třída, Dobrovolského ulice, Měšťanská ulice, Sadová ulice. Doba bronzová. Sídlíšní vrstva. Záchranný výzkum.

V souvislosti s výstavbou plynovodu v centru Hodonína byly při záchranném archeologickém výzkumu v roce 2009 objeveny doklady osídlení z doby bronzové (srov. kap. Středověk a novověk). Převážně atypické zlomky keramiky, sporadicky se vyskytující v dokumentované sídlištní vrstvě, nasedající přímo na podloží, vý-

razně rozšířily území s osídlením v době bronzové v centru Hodonína.

Masarykovo náměstí, Národní třída. Doba bronzová. Sídlištní vrstva. Záchranný výzkum.

Při záchranném archeologickém výzkumu na Masarykově náměstí a na Národní třídě, vyvolaném v letech 2008–2010 rekonstrukcí kmenové stoky s novými domovními přípojkami a výstavbou přípojky NN k morovému sloupu, se podařilo plošně i na stěnách výkopů dokumentovat homogenní sídlištní vrstvu nad podloží, obsahující nepočetné kumulace drobných fragmentů keramických nádob (srov. kap. Středověk a novověk). Soubory zastoupené většinou atypickými zlomky lze rámcově datovat do doby bronzové, pravděpodobně do veltické fáze KSP.

František Kostrouch

Literatura

Klanica, Z. 1974: Mladohradištní pohřebiště v Hodoníně (okr. Hodonín). *Přehled výzkumů* 1973, 74.

Resumé

Hodonín (Bez. Hodonín). Masarykovo Platz. Bronzezeit. Siedlungsschicht. Rettungsgrabung.

Hodonín (Bez. Hodonín). Rybářská Str. Bronzezeit. Siedlungsschicht. Rettungsgrabung.

Hodonín (Bez. Hodonín). Masaryk Platz, Národní Str., Dobrovolského Str., Měšťanská Str., Sadová Str. Bronzezeit. Siedlungsschicht. Rettungsgrabung.

Hodonín (Bez. Hodonín). Masaryk Platz, Národní Str. Bronzezeit. Siedlungsschicht. Rettungsgrabung.

HOLEŠOV (K. Ú. VŠETULY, OKR. KROMĚŘÍŽ)

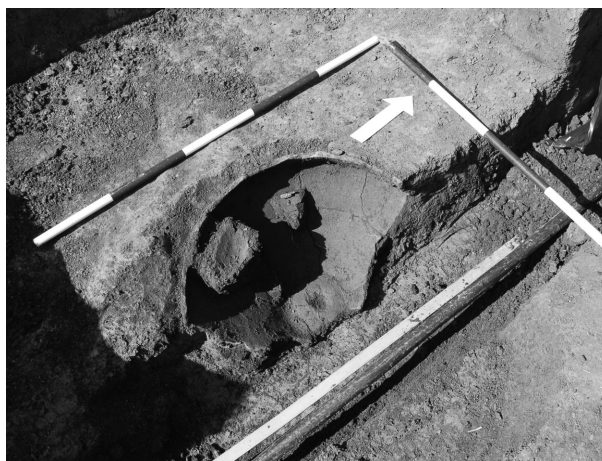
Palackého ul. Doba bronzová, VS, KLPP. Sídliště, pohřebiště. Záchranný výzkum.

Výzkum probíhal při stavbě obchodního centra TESCO v Holešově. Polohu výzkumu lze určit na mapě ZM ČR 1:10 000 25-31-09 koordináty 310/165 od Z/J s.č. Na ploše bylo mimo jiné odkryto 11 sídlištních objektů datovaných rámcově do doby bronzové, další čtyři lze přiřadit k období věteřovské skupiny a jeden ke kultuře lužických popelnicových polí. Dále zde byl zachycen ženský kostrový hrob – nebožtík na levém boku ve skrčené poloze – ze kterého však nepochází žádný hrobový inventář.

Palackého ul. KLPP (lužická fáze). Sídliště, pohřebiště. Záchranný výzkum.

Během budování přípojky nízkého napětí pro budoucí garáže kamionové dopravy (ZM ČR 1:10 000 25-31-09 v okolí bodu 60/290 od Z/J s.č.) byla ve výkopu kromě zásobní jámy z doby bronzové objevena větší keramická nádoba s otvorem ve spodní části obsahující menší počet spálených lidských pozůstatků. Jedná se o součást urnového pohřebiště datovaného do kultury lužických popelnicových polí, jehož část (celkem osm žárových pohřbů v nádobách) byla opodál zkoumána již v roce 2009.

Ivan Čizmář

Obr. 3. Holešov-Všetuly. Žárový hrob

Abb. 3. Holešov-Všetuly. Brandsgrab

Resumé

Holešov-Všetuly (Bez. Kroměříž). Palackého Strasse. Bronzezeit. Věteřov Kultur. Lausitzer Urnenfelder Kultur (Lausitzer Phase). Siedlung. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

Holešov-Všetuly (Bez. Kroměříž). Palackého Strasse. Lausitzer Urnenfelder Kultur (Lausitzer Phase). Siedlung. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

HULÍN (OKR. KROMĚŘÍŽ)

„U Isidorka“ (výzkum Hulín 1). Starší doba bronzová, VS, slezská fáze KLPP. Sídliště, kulturní vrstva, pohřeb v sídlištní jámě. Záchranný výzkum.

Dokončení předstihového a záchranného výzkumu z let 2004–2005 a 2008–9 (Berkovec, Peška 2005; 2006; Daňhel 2010; Tajer 2009). V závěrečné sezóně 2010 (duben–srpen) byly práce na stavbě dálnice D1 a víceúrovňové křižovatky ukončeny a zbývalo pouze rekultivovat původní silnici I/55 v délce cca 1,2 km. Záchranný výzkum proběhl ve třech úsecích (obr. 4). Celkem se podařilo prozkoumat 130 objektů a v jižním úseku 72 čtverců (1120 m²). Většina z objektů se byla koncentrována v rovněž v jižním úseku. Zde archeologické situace narušoval průběh silnice až do úrovně cca 0,20 m nad podloží a na samém jižním konci byly objekty zničeny novověkým úvozem (viz kapitola Středověk a novověk). Výzkum v roce 2010 navýšil celkový počet objektů na 1091, přičemž počet hrobů zůstal zachován na 108.

Mimo ojedinělých dokladů staršího osídlení zaujímala výraznou komponentu věteřovská skupina se zásobními jámami. Uzavřená skupina objektů se koncentrovala při okraji severního úseku. Dále byly jámy (i obecně starobronzové) rozptýleny po ploše jižního úseku. V několika objektech bylo opět přítomny celé vrstvy lastur říčních škeblí.

Na dně charakteristické starobronzové zásobní jámy č. 1027 byla vypreparována dvojice skrčených koster (obr. 5). Výplň jámy byla silně zvrstvená a obsahovala pouze několik střeptů rámcově datovatelných do starší